

AFASIFORBUNDET I NORGE
- SPRÅKVANSKER ETTER HJERNESKADE

Årsberetning 2016

Oslo, 1. juni 2017

Årsberetning 2016

Innhold

Forord	3
Landsmøte 27. – 29. mai 2016	5
Organisasjon	5
Virksomhet	5
Forbundsstyret før landsmøtet 2016:	6
Forbundsstyret etter landsmøtet 2016:	6
Styremøter i 2016:	6
Administrasjon	6
Generalsekretær	6
Daglig leder	6
Kommunikasjons-/organisasjonsrådgiver	7
Kontorleder	7
Regnskapsfører	7
Valgkomite før landsmøtet 2016:	7
Valgkomite etter landsmøtet 2016:	7
Utvalg	7
Arbeidsutvalget	7
Likepersonsutvalget	8
Faglig utvalg	8
Lokalforeninger	9
Medlemsutvikling	9
Kontingent og medlemskategorier	9
Samarbeid	10
Samarbeid med paraplyorganisasjoner	10
FFO	10
Hjernerådet	10
Samarbeid med norske organisasjoner	10
Samarbeid med nordiske organisasjoner	11

Samarbeid med institusjoner	11
Brukerråd innenfor Statped (Statlig spesialpedagogisk støttesystem)	11
Prosjekter	12
Extrastiftelsen.....	12
Interessepolitisk arbeid	13
Informasjonsarbeid	13
Informasjonskampanje om hjerneslag	13
Nordisk afasidag	13
Informasjon om afasi på kurs, møter, konferanser.....	14
Afasiposten.....	14
Veiledning til enkeltpersoner	14
Foredrag om afasi.....	14
Afasikontaktvirksomheten	14
Informasjonsmateriell	15
Informasjonsfilm om afasi.....	15
Informasjon i media	15
Opplæringsvirksomhet	15
FUNKIS – midler også til lokalt studiearbeid	15
Likepersonskurs.....	16
Inspirasjonskurs på landsmøtet	16
Nettbrettkurs.....	16
Organisasjonsutvikling.....	16
Representasjon.....	17
Økonomi	18
Regnskapsåret 2016	19
Helse, miljø og sikkerhet	19
Handlingsplanen	19

Forord

Afasiforbundet ble stiftet i 1987 som en interesseorganisasjon for mennesker med afasi og andre språk- og kommunikasjonsvansker, og deres pårørende. Afasiforbundet har inntil 31.12.16 hatt 27 lokalforeninger.

Afasiforbundet i Norges overordnede målsetting er at mennesker med afasi og andre ervervede kommunikasjonsvansker, og deres pårørende skal oppnå full deltakelse og likestilling i samfunnet

Denne målsettingen krever innsats på alle nivåer i organisasjonen og samarbeid med andre funksjonshemmedes organisasjoner. Det er gjennom felles innsats, og i mange tilfeller gjennom våre paraplyorganisasjoner Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (heretter FFO) og Hjernrådet, at vi kan få gjennomslag for politiske saker av stor betydning for våre målgrupper.

Arbeidet for at mennesker med afasi og andre språkproblemer skal få oppfylt sine rettigheter til ny opplæring i grunnleggende ferdigheter står sentralt. Dette krever langsiktig og målrettet innsats.

I årsberetningen for 2016 beskrives forbundets arbeid gjennom året. Innledningen gir en oppsummering av året, av enkelte saker og arbeidsområder som det har vært særlig fokusert på.

Deretter rapporteres det om organisasjonens oppbygging og drift, og om ulike innsatsområder i forhold til forbundets handlingsplan.

Innledning

2016 var et år med forandringer for AFN. På landsmøtehelgen 27.-29. mai ble nytt forbundsstyre valgt og i løpet av den påfølgende sommeren gjennomgikk administrasjonen en del endringer. I løpet av 2016 overtok generalsekretæren mer av ansvaret for den daglige driften av forbundet.

I 2016 har vi fortsatt arbeidet med å implementere innføringen av Barne- /ungdoms-/og familiedirektoratets (forkortes til 'Bufdir') nye regelverk for tildeling av midler til å drive organisasjonsarbeid, noe som skal være implementert innen utgangen av 2017.

Både i spesialisthelsetjenesten og i kommunehelsetjenesten ser vi manglende helhetlig rehabilitering for vår brukergruppe, noe som er svært bekymringsverdig. Det er uheldig at regelverk som gir bestemte rettigheter knyttet til rehabilitering ikke støttes opp av et regelverk som pålegger det offentlige å ivareta disse rettighetene. Videre oppleves regelverket uklart og gir rom for ulik tolkning om ansvar.

Vi er også aktivt til stede i følgende fora:

- FFO (Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon)
- Statpeds Nasjonale Brukerråd og fire regionale brukerråd
- Statpeds faglige samarbeidsråd for ervervet hjerneskade
- Hjernerådet
- Nordisk Afasiråd
- Brukerdialogmøter med Sunnaas sykehus

Afasiforbundet bidrar til å fremme prosjekter både lokalt og sentralt til beste for personer med afasi, og tildeling av midler fra ExtraStiftelsen spiller en sentral rolle i å arrangere aktivitet på både lokalt og nasjonalt nivå.

Forbundets virksomhet i 2016 har utover dette dreiet seg om videreføring av tidligere aktiviteter og iverksetting av nye tiltak i samsvar med handlingsplan for perioden 2013-2016 og ny handlingsplan 2016-2019.

Bemanningen i administrasjonen med generalsekretær gjør det mulig for oss å stille opp i flere sammenhenger enn tidligere. Slik årsberetningen viser, er forbundet aktiv i interessepolitisk arbeid og benytter de muligheter vi får til å promotere våre interesseområder.

Mange steder lokalt og sentralt blir vi invitert med der brukerrepresentanter er ønsket. Det gjelder å ta vare på disse sjansene for å øke afasiforståelsen i befolkningen generelt og informere om at vi finnes og hvem vi er til for. Dette krever en kontinuerlig innsats.

Oslo, 01.06.2017

Hogne Jensen, forbundsleder

Landsmøte 27. – 29. mai 2016

I henhold til § 2-1 i Afasiforbundets vedtekter er landsmøtet forbundets høyeste organ, og skal avholdes ordinært hvert tredje år.

Den formelle delen av helgen ble profesjonelt ledet av Knut Magne Ellingsen, med Karen Eva Lyhus som bisitter. Forbundsleder Ellen Borge redegjorde for styrets arbeid i den første treårige perioden. Hun presenterte erfaringer, bakgrunn for tiltak som er iverksatt og tanker for fremtiden. Hun ble takket av som forbundsleder.

På landsmøtet ble det vedtatt nye vedtekter, dvs nødvendige justeringer i forbindelse med nye regler fra BUFDdir. Kontingent og medlemstyper ble beholdt. Aurskog-Høland Afasiforening fremmet sak om samarbeid med LHL Hjerneslag. Det ble vedtatt å gå i ytterligere dialog med LHL Hjerneslag.

Nytt styre ble valgt (se kapitel om styre).

Organisasjonen

Skal Afasiforbundet arbeide effektivt overfor sentrale myndigheter er det viktig at flest mulig mennesker med afasi, pårørende og andre interesserte er medlemmer av forbundet. Offentlig støtte baseres på medlemstall, geografisk spredning og et nytt poengberegningssystem utfra gitte retningslinjer for dokumentasjon av aktivitet.

Medlemsverving skjer gjennom opplysning via ulike kanaler som sosiale medier, utsending av materiell til sykehus og andre institusjoner, via fagpersoner og aktive medlemmer i lokalforeningene, gjennom våre kurs og ved omtale i media.

Arbeidet med både å skaffe nye medlemmer og ta vare på de som allerede er det, er en kontinuerlig prosess.

Virksomhet

Grunnlaget for Afasiforbundets virksomhet er lagt i vedtektenes § 1-2 Formål:

”Afasiforbundet skal arbeide for at mennesker med afasi og andre ervervede kommunikasjonsvansker, og deres pårørende skal oppnå full deltakelse og likestilling i samfunnet. Forbundet skal holde løpende kontakt med sentrale myndigheter og organer med sikte på å fremme forslag av landsomfattende karakter som kan forbedre situasjonen til mennesker med afasi og andre språkvansker.”

Kontakt med sentrale myndigheter skjer ved møter, skriftlige henvendelser vedrørende enkeltsaker og i forbindelse med høringsuttalelser. I tillegg fremmes synspunkter og krav gjennom våre paraplyorganisasjoner Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) og Hjerneverdet.

Forbundsstyret før landsmøtet 2016:

Leder:	Ellen Borge, Oslo og omegn
Nestleder:	Lisbet Eide, Bergen og omegn
Styremedlemmer:	May Britt Kløverød, Drammen/Kongsberg Inghild Bjørgestad, Østfold Trine-Marie Hagen, Østfold
Varamedlemmer:	Sigrid Lund, Haugesund og omegn Marit Kaarbøe, Asker og Bærum Karen Eva Lyhus, Romerike

Forbundsstyret etter landsmøtet 2016:

Leder:	Hogne Jensen, Tromsø og omegn
Nestleder:	Inghild Bjørgestad, Østfold
Styremedlemmer:	Sigrid Lund, Haugesund og omegn Trond Børseth, Haugesund og omegn Eivind Dybendal, Ringerike og omegn
Varamedlemmer:	Sonja Johansen, Sør-Varanger (død 8.4.17) Trine-Marie Hagen, Østfold Brith Stokke Kalheim, Sør-Rogaland

Styremøter i 2016

Det har vært holdt 8 styremøter, som har behandlet 80 saker.

Administrasjon

Administrasjonen har i 2016 vært organisert som følger:

Generalsekretær

Marianne Brodin er ansatt som generalsekretær i 80% stilling. Gjennom stillingen har hun blant annet ansvar for forbundets daglige drift, representasjon, søknader og medlemssystem mm.

Daglig leder

Forbundsleder Ellen Borge ble i 2011 tilsatt i 40 %, og hadde ansvar for forbundets daglige drift fram til hun fratrådte sin stilling i 2016 etter endt styreperiode.

Kommunikasjons-/organisasjonsrådgiver

Annika Nadira de Leon ble 1. november 2016 tilsatt i 80 % stilling for å styrke kapasiteten til administrasjonen. Gjennom stillingen har hun flere arbeidsoppgaver knyttet til daglig drift av forbundet og interessepolitisk arbeid.

Kontorleder

Marit Aarøy Aasen var kontorleder i 60 % stilling med mange interne oppgaver i sekretariatet gjennom mange år. Hun fratradte sin stilling pr. 31. juli 2016.

Regnskapsfører

Helge Ragnar Hagen hadde ansvar for regnskap og lønnskjøringer og fratradte sin stilling 30. juni 2016.

Valgkomite før landsmøtet 2016:

Leder: Sissel Aaberg, Drammen/Kongsberg omegn
Medlemmer: Toril Fiva, Bodø-Salten
Monica Knoph, Oslo og omegn
Per Nilsen, Bergen og omegn
Elsie Dalåmo, Trondheim og omegn

Valgkomite etter landsmøtet 2016:

Leder: Lisbet Eide, Bergen og omegn
Medlemmer: May Britt Kløverød, Drammen / Kongsberg og omegn
Ellen Borge, Oslo og omegn
Marit Kaarbøe, Asker og Bærum
Bodil Johanson, Bergen og omegn

Utvalg

Afasiforbundet har flere utvalg med gitte arbeidsoppgaver. Pr 2016 har forbundet arbeidsutvalg, likepersonsutvalg og fagutvalg.

Arbeidsutvalget

Før landsmøtet: Arbeidsutvalget (AU) har bestått av forbundsleder Ellen Borge og nestleder Lisbet Eide.

Etter landsmøtet: Arbeidsutvalget (AU) har bestått av forbundsleder Hogne Jensen og nestleder Inghild Bjørgestad.

Likepersonsutvalget

Likepersonsutvalget jobber direkte med afasikontakter og med likepersonsaktivitet. Utvalget jobber for forbundsstyret for å styrke likepersonsarbeid i lokalforeningene.

Likepersonsutvalget før landsmøtet 2016:

Leder: Sigrid Lund, Haugesund
Sekretær: Per Gunnar Stornes, Haugesund
Medlemmer: May Britt Kløverød, Drammen/Kongsberg
Marit Kaarbøe, Asker og Bærum

Likepersonsutvalget etter landsmøtet 2016:

Leder: Sigrid Lund, Haugesund og omegn Afasiforening
Sekretær: Per Gunnar Stornes, Haugesund og omegn Afasiforening
Medlem: Trond Børseth, Haugesund og omegn Afasiforening
Medlem: Brith Stokke Kalheim, Sør-Rogaland Afasiforening
Medlem: Eivind Dybendal, Ringerike og omegn Afasiforening

Faglig utvalg

Faglig utvalg er forbundets rådgivende organ og består av representanter med lang fartstid og erfaring innen afasifeltet. Utvalget har regelmessige møter for å ta opp spørsmål fra forbundsstyret og saker sentrale for forbundets arbeid.

Faglig utvalg før Landsmøtet 2016:

Leder: Ingjerd Haukeland, Bergen og omegn
Medlemmer: Line Haaland-Johansen, Statped Sør-Øst, fagavd. språk og tale
Karianne Berg, NTNU/Helse Midt-Norge
Liv Stabell Kulø, Oslo og omegn

Samt forbundsleder Ellen Borge og nestleder Lisbet Eide

Faglig utvalg etter landsmøtet 2016:

Leder: Ingjerd Haukeland, Bergen og omegn
Medlemmer: Line Haaland-Johansen, Statped Sør-Øst, fagavd. språk og tale
Ellen Borge, Oslo og omegn
Karianne Berg, NTNU/Helse Midt-Norge
Liv Stabell Kulø, Oslo og omegn

samt forbundsleder Hogne Jensen og nestleder Inghild Bjørgestad

Lokalforeninger

Forbundets 27 lokalforeninger er vårt viktigste grunnlag og tilbud om støtte og fellesskap. Lokalforeningene driver et viktig arbeid gjennom forskjellige typer møteplasser, aktiviteter og kurs. De har også en viktig rolle i forbindelse med spredning av informasjon. Flere av våre foreninger har eksistert siden før forbundet ble stiftet i 1987.

Flere lokalforeninger har kursede afasikontakter (likepersoner), som vi håper er et nyttig kontaktledd mellom institusjoner og hjemmeboende afasirammede.

Medlemsutvikling

Utvikling i medlemstall (pr. 31.12.16):

1998:	2182
1999:	2228
2000:	2209
2001:	2294
2002:	2190
2003:	2448
2004:	2455
2005:	2504
2006:	2347
2007:	2281
2008:	2224
2009:	2121
2010:	2091
2011:	2001
2012:	1864 *
2013:	1829
2014:	1836
2015:	1823
2016:	1752

* Endringer i medlemstall på grunn av overgang til annen organisasjon (Foreldreforeningen for barn med spesifikke språkvansker gikk over til Dysleksi Norge).

Kontingent og medlemskategorier

Gjeldende medlemskategorier og kontingentsatser er som følger, dvs. uendret:

Medlem:	kr. 250
Støttemedlem:	kr. 200
Husstandsmedlem:	kr. 100

Samarbeid

Afasiforbundet samarbeider med flere aktører som er relevante for våre interesser. Både offentlige instanser, rehabiliteringsinstitusjoner, kommuner og organisasjoner er naturlige samarbeidspartnere for å løfte fram problemstillinger knyttet til forbundets arbeidsområder.

FFO

Afasiforbundet er medlem av (FFO) Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon og deltar i ledermøter, brukermøter og gir innspill til felles interessepolitikk gjennom FFO.

Med sine 83 medlemsorganisasjoner, som til sammen har mer enn 335.000 medlemmer, er FFO Norges største paraplyorganisasjon for organisasjoner av funksjonshemmede og kronisk syke. FFOs overordnede mål er samfunnsmessig likestilling og deltakelse for funksjonshemmede. Mål og ønske er å gjøre hverdagen til funksjonshemmede og kronisk syke bedre.

Hjernerådet

Afasiforbundet er medlem av Hjernerådet og er en av brukerorganisasjonene som har bidratt i Hjernerådets arbeid siden det startet opp i 2007. Det jobbes med saker av felles interesse for alle som har befattning med hjernesykdommer, hjernefunksjon og relatert forskning, samtidig som det driver opplysnings- og interessepolitisk arbeid. I 2016 arbeidet Hjernerådet med en Hjerneplan som lanseres i februar 2017.

- Hver tredje nordmann får en hjernesykdom i løpet av livet.
- Folkeopplysning om hvordan man best tar vare på hjernen og forebygger hjernesykdom.
- Å forbedre omsorg og behandling av de som lider av hjernesykdommer.
- Å styrke forskning og utvikling innen fagfeltet hjernesykdommer.

Samarbeid med norske organisasjoner

Vi har etablert samarbeid med flere organisasjoner i ulike sammenhenger.

Vi velger å være åpne for samarbeid som gjelder våre grupper.

I FFO-sammenheng treffer vi f.eks. Norsk forening for slagrammede (NFS) og Personskadeforbundet. I forbindelse med arrangementer på Rikshospitalet og brukersamling på Sunnaas Sykehus HF treffer vi Landsforeningen for slagrammede (LFS) og andre brukerorganisasjoner. Enkelte av våre lokalforeninger har samarbeid med en av de lokale slagforeningene på sitt sted.

LHL-Hjerneslag ble lansert i februar 2016, og er en ny aktør innen vårt interessefelt, som vi samarbeider med om interessepolitiske saker og lokalt der det er naturlig.

Samarbeid med nordiske organisasjoner

Afasiforbundet i Norge er medlem av Nordisk afasiråd, som også består av Hjernesagen, Danmark, Afasiförbundet i Sverige, Hjärnförbundet i Finland og Heilaheill i Island. Norge overtok den toårige formannskapsledelsen fra Danmark høsten 2014. Afasirådet har hatt to møter i Oslo 2016. Fra januar 2017 overtar Sverige formannskapet.

Erfaringsutveksling fra hvert land står sentralt i disse møtene, og hvordan vi benytter den årlige felles-Nordiske afasidagen 10. oktober. På møtet i Nordisk Afasiråd i september 2016 var det enighet om å markere en felles afasi-uke i oktober som en fast markering. Behovet for økt kunnskap om afasi i befolkningen og behovet for logopedhjelp er saker som går igjen i alle land. Vi arbeider også med felles nordisk interessepolitikk.

Samarbeid med institusjoner

Forbundet jobber aktivt sammen med relevante institusjoner for afasisaken.

Brukerråd innenfor Statped (Statlig spesialpedagogisk støttesystem)

Brukerrepresentasjon er viktig og kan være med å påvirke afasifeltet i Statpeds tjenestetilbud og organisering. Samhandlingsreformens konsekvenser, logopedmangel og brukermedvirkning generelt, er noen av temaene vi berører.

Forbundet er representert både på nasjonalt og på regionalt nivå sammen med andre relevante brukerorganisasjoner. Ingjerd Haukeland er representant i Nasjonalt brukerråd, Ellen Borge er representant i regionalt brukerråd. Inghild Bjørgestad er fra 2015 representant i fagrådet innen ervervet hjerneskade.

Fra disse stedene følges blant annet konsekvenser av lovverk og logopedtilbud, og det holdes fokus på å ivareta afasi som fagområde.

Afasiforbundet har et godt og konstruktivt samarbeid med Statped Sør Øst, fagavdeling språk og tale, der afasiteamet er våre nærmeste eksperter.

Prosjekter

Afasiforbundet søker både egne prosjekter og støtter opp om eksterne prosjekter som søkerorganisasjon blant flere aktører. I 2016 fikk støtte til å gjennomføre 7 prosjekter totalt. Alle prosjektene fikk støtte gjennom Extrastiftelsen. Av 7 prosjekter totalt ble 6 gjennomført som planlagt.

Extrastiftelsen

Fra ExtraStiftelsen fikk vi tildelt totalt kr. 1 733 000 til disse prosjektene i 2016:

Forskningsprosjekter (doktorgrad)

Språkvansker og emosjonell utvikling	Siri S. Helland (utsatt fra 2015)	
Psykososialt velvære etter hjerneslag	Ellen Hjelle/Marit Kirkevold	kr.690 000

Forebygging og rehabilitering

Oversettelse av test for talepraksi (år 2)	Line H.-Johansen	kr 40 000
Materiell for talepraksi, Katrine Kvisgaard og Gry Sandland		kr 468 000*
Happy apping ved afasi	Line H.-Johansen	kr 312 000
Lett på nett med afasi	Marianne Brodin	kr 178 000
Personer med afasi har også noe å si	Bodil Johanson	kr 45 000

Forbundet har markert seg i dette søkermiljøet, og vi er svært stolte av god prosjekttildeling de siste årene.

*Prosjektet ble ikke gjennomført og tildelt beløp ble tilbakebetalt med unntak av kr 18.000 for oppstart.

Interessepolitisk arbeid

I vedtekter og handlingsplan heter det at

'Afasiforbundet skal arbeide for å påvirke politikere og beslutningstakere i spørsmål som angår våre grupper'.

En av de viktigste oppgavene Afasiforbundet har er å jobbe interessepolitisk for å ivareta rettigheter og bedre hverdagen til alle personer med afasi. Aktivitet på dette området for 2016 innebærer blant annet kronikk produsert i samarbeid med LHL Hjerneslag som ble publisert i dagbladet 12. september 2016.

Kontakt med andre organisasjoner for å løfte opp afasisaken på dagsordenen har vært en gjennomgående strategi for Afasiforbundets arbeid. Ved å spille inn saker gjennom de utvalg vi har representanter i, delta på møter med aktuelle aktører som helsedirektoratet, rehabiliteringsinstitusjoner og Statped er forbundet sentral i å fremme afasisaken og øke bevisstheten rundt de problemstillinger våre medlemmer møter i hverdagen.

Videre har forbundet jobbet aktivt med en kartlegging over logopedtilbudet som skal kulminere i en rapport som skal publiseres gjennom forbundets egne kanaler og videreformidles til politiske representanter i blant annet helse- og omsorgskomiteen.

Informasjonsarbeid

Kunnskapen om afasi og andre ervervede kommunikasjonsvansker er mangelfull i befolkningen generelt, men også hos helsepersonell og andre faggrupper, og i offentlige etater. Det er stadig uheldige eksempler på dette. Afasiforbundet ser det som en av sine viktigste oppgaver å bidra til mer opplysning om afasi og andre ervervede kommunikasjonsvansker. Det handler om hvilke rettigheter personer med språkvansker og pårørende har.

Informasjonskampanje om hjerneslag

Helsedirektoratet gjennomførte høsten 2016 en **informasjonskampanje om hjerneslag**. Ideen var å nå fram til flest mulig med et enkelt budskap og viktigheten av å ringe 113 umiddelbart når man er i kontakt med en person man har mistanke om har fått hjerneslag. Stikkordene var: PRATE – SMILE – LØFTE. Afasiforbundet v/Marianne Brodin var deltaker i en referansegruppe sammen med en rekke andre brukerorganisasjoner og fagkompetanse.

Nordisk afasidag

Nordisk afasidag ble markert lokalt 10. oktober flere steder. Det er meldt inn lokal aktivitet mange steder i landet rundt denne datoen, og det ble delt ut materiell om afasi og gode råd. Det ble arrangert stands med utdeling av informasjonsmateriell på sykehus, handlesentra, bibliotek, rehabiliteringsinstitusjoner, helsetorg m.m.

Informasjon om afasi på kurs, møter, konferanser

Det formidles informasjon om afasi på forskjellige typer arrangementer og samlinger. Dette er sentrale temaer på de fleste av Afasiforbundets kurs. Våre brosjyrer blir lagt ut på sentrale steder i sykehus, rehabiliteringsinstitusjoner, bibliotek, i forbindelse med stands osv. Dette arbeidet foregår kontinuerlig.

Afasiposten

Afasiposten er medlemsbladet vårt. Her formidles foreningenes aktiviteter og aktuelt fagstoff. Design/layout ble lagt om og fornyet sommeren 2016 og delfinansiering av bladet gjøres med annonsesalg. Afasiposten har kommet ut med fire nummer i 2016. Vi forsøker å tilby et tiltalende, fengende og informativt blad til hygge og nytte for våre grupper.

Veiledning til enkeltpersoner

Forbundet får mange henvendelser fra personer (rammede, pårørende og fagpersoner/studententer) som trenger informasjon og råd. Mange forteller om mangelfulle opplæringstilbud for personer med afasi. Det gis informasjon om rettigheter og fremgangsmåte for å kreve sine rettigheter ifølge Opplæringsloven og ifølge forskrifter om Individuell Plan. Klageveiledning er dessuten å finne på vår nettside.

Foredrag om afasi

Styremedlemmer inviteres til å holde foredrag om afasi på møter og kurs som arrangeres av kompetansesentre, ved utdanningsinstitusjoner, samt på foreningskvelder og institusjoner.

Afasikontaktvirksomheten

Det er utdannet 64 afasikontakter som er spredt over så å si hele landet. Det har vist seg å være problematisk og tidkrevende å få ordningen til å fungere. En sentral oppgave for afasikontaktene er å lytte til nyrammede og formidle den informasjon som den enkelte etterspør. Forbundet forsøker å bidra til at logopedene blir kjent med ordningen siden de er vår viktigste lenke til våre grupper. Kontaktopplysninger er tilgjengelige via nettsiden.

Det er vanskelig å få gjort ordningen kjent og det er få som tar kontakt. Noen henvendelser ivaretas av administrasjonen, som kan sette vedkommende i kontakt med lokale rådgivere (faglig eller personlig). Alle avtaler følges opp, enten det gjelder privatpersoner eller fagpersonell som spør.

Informasjonsmaterieil

Høsten 2016 produserte vi brosjyrer med nytt design og innhold og en svarkupong for medlemskap. Brosjyren sendes pårørende, helsepersonell, rehabiliteringsinstitusjoner og andre som kommer i kontakt med afasirammede. Lokalforeninger, afasikontakter og andre er oppfordret til å spre disse på aktuelle steder i nærmiljøet.

Afasiforbundet har en del faglitteratur for salg, og vi mottar de fleste bestillinger via nettsiden.

I november 2016 fikk vi ferdig heftet «Rehabilitering av lese-skrivefunksjon ved afasi». finansiert gjennom et fond etablert av mangeårig medlem Louise Storm.

Informasjonsfilm om afasi

Vår informasjonsfilm "Afasihverdag" brukes i undervisningssammenheng, og kan fortsatt sees via nettsiden. Den er populær å bruke ved flere institusjoner som jobber med språkrehabilitering.

Informasjon i media

Hjerneslag ser vi er tema på storavisenes forsider, og det står en del om hvordan man kan forebygge og hvilke faresignaler man skal være obs på. Det er svært sjelden det står noe om afasi, men enkelte lokalaviser har av og til oppslag, mye takket være dere som er i lokalmiljøene og stiller opp ved slike muligheter.

- Vi søker hvert år om plass på TV Norge og TV2s reklamefrie dager jul og påske og får ofte reklametid.
- Forbundet er representert i styret for Lettlestavisen **Klar Tale** ved tidligere forbundsleder, mens nåværende forbundsleder er vararepresentant. Avisen formidler aktuelt stoff for mennesker med språkvansker.

Opplæringsvirksomhet

Afasiforbundet skal sørge for at kompetanse i organisasjonen opprettholdes og videreutvikles ved blant annet å skolere tillitsvalgte, medlemmer og å videreføre afasikontaktutdanningen. Det er både ønskelig og etterspurt at vi kan tilby våre medlemmer kurs og likepersonsamlinger regelmessig.

FUNKIS – midler også til lokalt studiarbeid

Vi minner om muligheten for at dersom lokalforeninger driver opplæringsvirksomhet, holder kurs og melder dette inn i FUNKIS-systemet, kan de være berettiget til å motta støtte for

såkalt 'tilrettelagt voksenopplæring'. Kriterier, søkertilgang, rapportering osv. går via vårt sekretariat.

Likepersonskurs

Afasiforbundet har som mål å på egenhånd eller i samarbeide med andre aktører arrangere kurs for likepersoner for å skape inspirasjon og aktivitet i lokalforeningene.

Inspirasjonskurs på landsmøtet

I forbindelse med landsmøtet i mai 2016 arrangerte Afasiforbundet et kurs med tema inspirasjon og motivasjon i hverdagen. Blant annet holdt Aud Kvalbein i Hjerneverket et innlegg om hjerneplan/fokus på hjernen. Jan Schwencke holdt motivasjonsforedrag og sang og spilte egne sanger. Norsk Luftambulansetjeneste snakket om slagbehandling utenfor sykehus og logoped Liv Stabell Kulø holdt foredrag om afasi. Musikk og bildeterapeut Ingrid E. Michaelsen fra Sverige hadde et opplegg med musikk som afasirehabilitering sammen med nevrolog Kristina Lindgren. Alt i alt mange interessante temaer i løpet av en ettermiddag og en formiddag før landsmøtet startet.

Nettbrettkurs

Høsten 2016 ble det arrangert et nettbrettkurs i Gardermoen-området med støtte fra ExtraStiftelsen. Vi hadde 20 deltakere på et helgekurs hvor de fikk lære om bruk av nettbrett i hverdagen, spesielt tilpasset personer med afasi. Vi hadde invitert Lisbeth Schjødt Sørensen og Randi Gunnerød som er spesialpedagoger og bruker sin erfaring til å lære bort ny teknologi til personer med afasi. Vi hadde også god hjelp av flere fra Statpeds afasi-team.

Organisasjonsutvikling

Forbundsstyret holder løpende kontakt med lokalforeningene. Vi legger stor vekt på å følge opp at foreningene har informasjon tilgjengelig og bidrar der vi kan, gjerne også med besøk i foreningene.

Vi forsøker å bidra til lokalforeningsinspirasjon, og er opptatt av at det er "liv" i foreningene. Hvordan foreningene drives er diskutert både sentralt og lokalt.

Forbundet er pålagt å endre ordlyd i vedtektene både lokalt og sentralt for å tilfredsstille det offentliges nye krav til drift og dokumentasjon. Foreningene kan ha ulik form for drift, men aktivitet må bekreftes.

Det er generelt god aktivitet i de fleste foreninger, takket være mange ildsjeler.

Korrekte opplysninger i medlemsregisteret er viktig for oss, og til det trenger vi hjelp til enhver tid fra lokalforeningene til vedlikehold og oppdatering.

Representasjon

Dato	Aktivitet
19. januar	ExtraStiftelsens LEVVEL-Konferanse
2-3 februar	Brukerkonferanse Statped
8. februar	Slagkafé i regi av LHL Hjerneslag
8. februar	Aurskog-Høland Afasiforening besøk på årsmøtet
11-12 februar	3. Nasjonale konferanse om Hjerne og hjernen
24. februar	Møte med Hjernevernrådets Aud Kvalbein
26. februar	Ekeberg 60+, foredrag om slag og afasi
1. mars	Årsmøte Hjernevernrådet
1. mars	Pårørende-seminar v/PIO i Oslo
1. mars	Koordinatorinformasjon ExtraStiftelsen
11. mars	Møte med generalsekretær i Parkinsonforbundet
31. mars	Møte med generalsekretær i LHL Hjerneslag
12. april	Utdanningsdirektoratets Workshop
12.-13. april	Møte i Nordisk afasiråd
15. april	FFO Ledermøte
20. april	Møte med afasiteamet hos Statped sør-øst
27. april	Åpent møte i ExtraStiftelsen
10. mai	Telemarksforeningen 25-årsjubileum
11. mai	Brukermøte om afasi på LMS, Bærum sykehus
26. mai	Møte i Statpedes faglige samarbeidsråd EHS
27.-29. mai	Landsmøte
7. juni	Møte Hjernevernrådet
21. juni	Samarbeidsmøte slagforeningene
23. juni	Kampanjemøte #1 helsedirektoratet
19. august	Møte Bufdir
19. august	Arendalsuka
23. august	Møte LHL Hjerneslag
2. september	Kampanjemøte #2 helsedirektoratet
31.8 – 2.9.	Rehabiliteringskonferansen Haugesund
13. – 14. okt	Nordisk Afasiråd i Oslo
20. september	Workshop om E-helse (direktoratet for e-helse)
27. september	Samarbeidsmøte med Tommy Skar, LHL Hjerneslag.
5. september	Møte i BUFdir om ny søknadsportal, kort kurs i hvordan bruke selve søkeportalen
17. oktober	Møte i faglig utvalg
10. oktober	Dialogmøte med brukerorganisasjoner på Sunnaas.

	Om Sunnaas rolle og utfordringer.
11. oktober	Medlemsmøte Hjerneverket. Tema for møtet: Brukermedvirkning i forskning.
18. oktober	Siste møte i referansegruppen for hjerneslagkampanjen før lansering.
21.-23. okt	Nettbrettkurs på Gardermoen.
28. oktober	Lanseringsmøte nasjonal informasjonskampanje hjerneslag
20. oktober	Møte i Faglig samarbeidsråd språk og tale, Statped
28. oktober	Lansering av informasjonskampanje Hjerneslag på Sentralen
3. – 4. nov	Afasidagene, Statped
7. november	Workshop E-helse (Direktoratet for E-helse)
7. november	Dialogkonferanse, Helsedirektoratet
8. november	Møte med regnskapsbyrå Møte i Statpeds faglige samarbeidsråd - ervervede hjerneslag(EHS)
22. november	Åpent møte om Hjernen og trening (Litteraturhuset, Hjerneverket)
22. november	FFO frokostmøte om universell utforming
24. november	Åpent møte om hjerneslag, Rikshospitalet
26. november	FFO representantskapsmøte
30. november	Møte med LHL Hjerneslag
12. desember	Helsedirektoratet Workshop om veileder til kommunene – Brukere med store og sammensatte behov
12. desember	Osloforeningens julebord
19. desember	Møte hos DRD (byrået som lager Afasiposten)

Økonomi

Afasiforbundet forvalter de midler vi har fått bevilget i tråd med inngåtte avtaler både med det offentlige og prosjektledere.

Afasiforbundets regnskap ble i første halvdel av 2016 ført av Helge Ragnar Hagen. En overgang til RevisionsBureauet ble startet 1. juni 2016 og ferdigstilt i løpet av høsten 2016. Ny revisor ble også engasjert gjennom Blom & Fossan AS og kontaktperson Gunnar Fossan.

Regnskapsåret 2016

Fra Bufdir har vi mottatt kr.1 174 022 til drift, noe som også skal inkludere midler til likepersonstiltak sentralt og lokalt.

Etter nye regler står organisasjonen fritt til å utbetale midler til lokale likepersons- og velferdstiltak, noe forbundsstyret valgte å fortsette med i 2016.

Av driftsmidlene er kr. 24 500 delt ut til velferdstiltak i lokalforeningene etter innsendte søknader. Vi ønsker å tilgodese det store arbeidet som gjøres for å tilrettelegge aktiviteter for våre medlemmer i form av regelmessige temamøter, turer, kurs, treffsteder og kulturelle innslag.

13 av våre lokalforeninger fikk tildelt til sammen kr. 42 500 til lokale tiltak i likepersonssammenheng, etter å ha sendt inn søknad til forbundet.

Samtlige søkere ønsker større beløp enn vi har mulighet til å dele ut, men det er mange kreative ildsjeler som gjør mye for sin lokale virksomhet.

Kontingentinnbetalingen var kr.372 195. Av dette er kr.175 822 ført tilbake til lokalforeningene.

Helse, miljø og sikkerhet

Afasiforbundet følger gjeldende lover og regler innenfor HMS. Forbundet jobber aktivt for å skape et godt og inkluderende arbeidsmiljø med gode utviklingsmuligheter.

Handlingsplanen

Handlingsplanen utarbeides i forbindelse med hvert landsmøte og vedtas der. Siste versjon gjelder fra 2016 til 2019. Den er vårt viktigste arbeidsredskap og rettleiding til hva vi skal prioritere.

Handlingsplanen omfatter plan for arbeid med rettigheter og lovverk, universell tilgjengelighet, forskning/utvikling, interessepolitikk, informasjonsarbeid, organisasjonsutvikling og økonomistyring.

Mange av oppgavene i forrige handlingsplan videreføres med noen nye innslag. Vi har nedfelt at vi skal samarbeide interessepolitisk der det er hensiktsmessig med LHL Hjerneslag, Landsforeningen for Slagrammede, Norsk forening for Slagrammede og andre relevante brukerorganisasjoner.

Tiltak og oppgavefordeling samles i en virksomhetsplan for året. Styret er ansvarlig for at vi følger oppsatte planer.